

UOC

Memòria 2021

Estudis de Ciències de la Salut

Universitat Oberta
de Catalunya

UOC

Estudis de Ciències de la Salut

Rambla del Poblenou, 156

08018 Barcelona

uoc.edu

ecs.uoc.edu

  twitter.com/UOCesalut

Memòria 2021

Estudis de Ciències de la Salut

Universitat Oberta
de Catalunya

Índex

1. <u>Presentació</u>	06
2. <u>Organització</u>	11
• <u>Àrees de Coneixement</u>	11
• <u>Equip</u>	15
3. <u>L'any 2021 d'una ullada</u>	18
4. <u>Formació</u>	29
5. <u>Recerca i innovació</u>	31
• <u>Alimentació, Nutrició i Activitat Física</u>	33
• <u>Neuropsicologia i Neurociències</u>	37
• <u>Salut Digital (E-health)</u>	40
• <u>Millors treballs de màster universitari</u>	45
6. <u>Aliances i col·laboracions</u>	46
7. <u>Difusió social del coneixement: jornades, congressos i cicles</u>	47
8. <u>Destacats de l'any</u>	53

---

1. Presentació

«Des dels ECS apostem per la prevenció de la salut de les dones i els homes. Hem de saber predir, prevenir, personalitzar i fer participativa la malaltia en tots els seus vessants.

Els Estudis de Ciències de la Salut (ECS) de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), per mitjà de la docència i la recerca, volem incidir en la transformació del món en què vivim, així com assumir els reptes que proposa la societat del segle XXI. Els ECS han complert deu anys. Aquesta primera etapa de creixement ha estat una finestra oberta al món, on des del nostre saber hem volgut tenir presents les màximes de la medicina moderna: predir la malaltia, prevenir-la i donar una atenció personalitzada des de la complexitat, des de la cronicitat i des del suport social. I així seguirem, amb ambició i energia..»

Ramon Gomis de Barbarà
Deu anys, un inici

Els **Estudis de Ciències de la Salut** (ECS) de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) són l'estructura acadèmica que forma les persones al llarg de la vida en programes basats en el camp de la salut. D'aquesta manera contribueixen al progrés de les persones i de la societat, alhora que permeten avançar en el coneixement en diferents contextos socio-sanitaris. Els ECS també duen a terme recerca i innovació en l'entorn de les ciències de la salut. Els ECS són estudis compromesos amb la societat i projectats cap a la salut global i planetària, amb una visió estratègica per afrontar amb rigor els nous reptes dels professionals de l'àmbit de la salut.

Els temps evolucionen i les ciències de la salut, també. El professorat i l'equip d'investigadors i investigadores dels ECS volem avançar-nos per poder formar els nostres estudiants amb rigor, qualitat i innovació perquè puguin donar resposta als nous reptes en salut.

Salut Planetària: nou paradigma que uneix la salut de les persones i la del planeta

---

Màster interuniversitari de Salut Planetària (UOC-UPF)

La crisi climàtica i ambiental global és la principal amenaça per a la nostra salut. Els ECS estem compromesos amb la cerca, d'una banda, de solucions per mitigar l'efecte d'aquesta crisi i, de l'altra, d'estratègies per adaptar-nos als canvis que impliquen com a camí per continuar millorant la salut de les generacions presents i futures a escala global. La **salut planetària** és un nou paradigma que promou precisament això: continuar millorant la salut de les persones dins dels límits del planeta.

En els últims segles i dècades, la salut i el benestar de la humanitat han millorat a escala global. Hem observat, entre altres millores, una reducció de la mortalitat infantil, un augment de l'esperança de vida i una reducció de la pobresa. Durant el mateix període, però, hem vist com el nostre consum energètic continuava augmentant, com es tallaven grans extensions de boscos primaris, com les taxes d'extinció d'espècies s'acceleraven, com els oceans s'acidificaven i com la temperatura del planeta continuava pujant. Podem dir, sense cap mena de dubte, que en les últimes dècades les millores en la nostra salut i benestar han estat sustentades per una sobreexplotació dels sistemes naturals. La salut planetària se centra a caracteritzar els impactes en la salut humana de la disrupció dels sistemes naturals de la Terra per causes antròpiques, així com a analitzar els sistemes polítics, econòmics i socials que intervenen en aquesta situació. Aquest nou enfocament ens ofereix una **oportunitat sense precedents per promoure canvis profunds en les nostres societats** per continuar millorant la salut de la humanitat dins dels límits sostenibles del planeta, sense comprometre la salut i el benestar de les generacions futures, en una societat justa i equitativa.

Amb l'objectiu de formar una nova generació de professionals i investigadors capaços d'abordar aquests nous reptes que comporten la crisi climàtica i la crisi ambiental global per a la nostra salut i benestar, la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal) han desplegat un nou màster universitari de Salut Planetària.

«Treballem per aportar evidències i generar coneixement en l'àmbit de la salut digital.»

Carme Carrion Ribas

*La salut digital o e-salut és una disciplina hereva de la telemedicina. Es tracta de l'ús de les diferents eines digitals disponibles (aplicacions de telèfon mòbil, sensors, ulleres de realitat virtual o altres eines que van sorgint) per ajudar els professionals de la salut, i els pacients i la ciutadania, a millorar el coneixement, la prevenció i el tractament de qualsevol malaltia. Aquestes eines volen contribuir que la nostra ciutadania adopti uns hàbits de vida més saludables i una millor qualitat de vida. Des dels Estudis de Ciències de la Salut de la UOC ja fa molt de temps que treballem per aportar proves i generar coneixement que permeti identificar quines són les eines que poden aportar valor i com cal emprar-les i implementar-les en els diferents àmbits del sistema sanitari. El **màster universitari de Salut Digital (E-health)**, que es va iniciar l'any 2018, permet la translació del coneixement que els grups de recerca de la UOC van generant en els diferents projectes de recerca que lideren.*

«La neuropsicologia té l'objectiu de millorar la qualitat de vida de les persones.»

Elena Muñoz Marrón

*La neuropsicologia és la ciència que estudia la relació entre el cervell i la conducta i la cognició humanes. En l'àrea de l'envelliment, l'aportació que fem des de la neuropsicologia és doble. D'una banda, estudiem quin és el funcionament normal del cervell en totes les etapes vitals, cosa que ens permet conèixer si una persona està evolucionant de manera sana o, per contra, la seva evolució és patològica i està alterada per algun motiu. D'altra banda, la neuropsicologia és una professió eminentment clínica, i en l'àmbit de l'envelliment se centra a frenar el deteriorament cognitiu associat a l'envelliment sa, però, sobretot, el que sorgeix davant d'un envelliment patològic. Des de la neuropsicologia mirem de disminuir els problemes de memòria, atenció, raonament, orientació, etc., que apareixen en les malalties neurodegeneratives, com l'Alzheimer o la malaltia de Parkinson, entre d'altres, amb la finalitat última de millorar la independència funcional i la qualitat de vida de les persones afectades. En els últims anys, a més, la intervenció preventiva ha adquirit una gran importància en potenciar el manteniment d'un cervell actiu al llarg de tot el cicle vital, en potenciar la reserva cognitiva i generar, així, una major resistència al deteriorament. Tots aquests temes són els que treballem al **màster universitari de Neuropsicologia** de la UOC.*

«Els nostres programes ofereixen una visió holística, oberta i interdisciplinària de l'alimentació en relació amb la salut i la societat.»

Xavier Medina Luque

*Els Estudis de Ciències de la Salut de la UOC sempre han considerat l'alimentació i la nutrició elements fonamentals. Ja des del seu inici, fa deu anys, cal destacar que els Estudis es van crear amb la fusió de les àrees de coneixement de Ciències de la Salut i de Sistemes Alimentaris. Vam ser pioners, en aquell moment, a intentar oferir visions holístiques, obertes i interdisciplinàries de l'alimentació en relació amb la salut i amb la societat, observada sempre com un fet transversal i omnipresent. Vam obrir perspectives que avui ja no es discuteixen, però que en el seu moment eren, sens dubte, innovadores en el camp de la salut. Actualment, disposem de dos màsters universitaris en l'àrea d'Alimentació, Nutrició i Activitat Física de la UOC: el **màster universitari de Nutrició i Salut** i el **màster universitari d'Alimentació en l'Activitat Física i l'Esport**. Avui dia, continuem acompanyant les diferents visions de l'alimentació en relació amb la seva construcció social i científica: de la salut a la societat, a la cultura i al medi ambient. D'aquesta manera, enfoquem el seu paper essencial en la construcció de solucions mediambientals que afecten la salut de tot el planeta. El camí continua...*

«El màster universitari de Treball Social Sanitari de la UOC és pioner al nostre país.»

Julio Villalobos Hidalgo

*Durant aquests deu anys d'existència dels Estudis de Ciències de la Salut de la UOC, l'àrea de gestió ha tingut dues etapes clarament diferenciades. La primera etapa, que coincideix amb la creació dels Estudis, va ser liderada per José Esteban i va evolucionar d'una manera tremendament creativa i amb pocs recursos humans. En aquesta primera etapa vam incorporar tres màsters propis als Estudis: Direcció Executiva d'Hospitals, Gestió Clínica, i Disseny i Planificació d'Hospitals. Aquests màsters van cobrir una gran necessitat de formació en l'entorn sanitari, fins llavors inexistent en el portafolis de les facultats de ciències de la salut i el període residencial del personal sanitari. En aquesta etapa també es va crear l'embrió del que posteriorment seria el **màster universitari de Treball Social Sanitari**. Durant la segona etapa d'expansió dels Estudis en altres àrees, es va produir la desaparició dels tres màsters esmentats sense substitució per altres programes de gestió, excepte el màster universitari de Treball Social Sanitari, encara actiu i pioner al nostre país en aquest àmbit.*

Consolidació i captació de talent en l'àrea d'Envel·liment i Salut

Des de l'any 2019, els Estudis de Ciències de la Salut (UOC) treballem per donar resposta als nous reptes vinculats a les societats cada cop més envellides. És un assumpte rellevant i prioritari a escala global que requereix un abordatge innovador amb professionals i experts en l'àmbit de l'envelliment i la salut. Cada dia sabem més coses dels determinants multifactorials d'un envelliment més o menys sa i en plenitud. L'envelliment és un fenomen complex amb dimensions múltiples que no es pot comprendre des d'una única disciplina. Envellir és un procés biològic i psicològic que, alhora, és determinat pel context socioeconòmic i cultural en què vivim. Amb la creació de la nova àrea de coneixement dels ECS es vol donar resposta, des del coneixement i la recerca, a aquests nous reptes que genera l'envelliment: les bases biològiques de l'envelliment, com es pot retardar la discapacitat en persones fràgils de la comunitat, l'envelliment i la digitalització, l'educació contínua en persones grans, l'envelliment en comunitat, la solitud i el maltractament en persones grans, intervencions neurocognitives per millorar la qualitat de vida en persones grans, estils de vida en persones grans, etc. En aquesta línia, el 2020 s'incorpora com a professor propi dels ECS el **Dr. Salvador Macip Maresma**. És metge i doctor per la Universitat de Barcelona i, des de finals de l'any 1998 fins a principis de l'any 2008, va treballar a l'Hospital Mont Sinai de Nova York estudiant les bases moleculars del càncer i l'envelliment. Des del 2008 continua investigant sobre els mateixos temes al laboratori que dirigeix a la Universitat de Leicester (Regne Unit), on és investigador i professor associat del Departament de Biologia Molecular i Cel·lular. I el 2021 s'incorpora el **Dr. Marco Inzitari**, doctor en Medicina i en Filosofia per la Universitat de Florència. Té una llarga trajectòria, tant en l'àmbit de la geriatria com en la recerca i la innovació en envelliment, des de l'envelliment saludable fins a models assistencials innovadors. És director d'Atenció Integrada i Recerca del Parc Sanitari Pere Virgili i lidera el grup de recerca en Envel·liment, Fragilitat i Transicions a Barcelona, del Vall d'Hebron Institut de Recerca (VHIR). El Dr. Inzitari és investigador principal de projectes sobre deteriorament cognitiu i de la mobilitat (finançaments ISCIII); diabetis i Alzheimer (FEDER-RIS3-Cat, on és líder del grup de treball —*WP leader*— del projecte H2020 RECOGNISED); rehabilitació de l'ictus (*La Marató* de TV3); oncogeriatria (AECC), i prevenció comunitària en persones fràgils (Fundació «La Caixa» i Ajuntament de Barcelona). Presideix la Societat Catalana de Geriatria i Gerontologia (2018-2021).

---

2. Organització

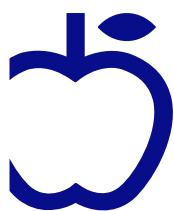
Els Estudis de Ciències de la Salut (ECS) de la UOC s'organitzen en **vuit àrees de coneixement** segons l'expertesa i la capacitat de les persones que els integren.

Àrees de coneixement

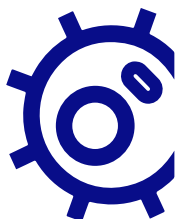
Alimentació, Nutrició i Activitat Física

L'àrea d'Alimentació, Nutrició i Activitat Física dels ECS es dedica a la docència i la recerca sobre l'alimentació, entesa com a fet transversal, des de la salut fins als aspectes més socioculturals. En l'àmbit docent, compta amb el màster universitari de Nutrició i Salut, el màster universitari d'Alimentació en l'Activitat Física i l'Esport i tota una oferta d'especialització derivada dels programes. Acull, també, la Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament com a plataforma de recerca, docència i difusió sobre qüestions alimentàries, i també el grup de recerca FoodLab (2017 SGR 83), que és un grup interdisciplinari en alimentació, nutrició, societat i salut.

Envel·liment i Càncer

L'àrea d'Envel·liment i Càncer neix amb la missió de generar, transferir i difondre coneixement científic en dues àrees de salut cada cop més importants, i molt relacionades entre elles. La població als països desenvolupats té una esperança de vida en creixement constant, i la perspectiva és que continuï augmentant quan, en un futur, s'aprovin els primers fàrmacs antienvelliment. Això porta una sèrie de reptes socials, ètics i sanitaris, amb l'increment de l'impacte de malalties com el càncer i les neurodegeneratives. Els objectius d'aquesta àrea són oferir formació contínua, de qualitat i actualitzada sobre aquests temes; facilitar l'accés d'aquesta formació contínua vinculada a la prevenció del càncer a escala internacional, amb un focus especial en països de parla hispana, i disposar d'una eina que ens permeti fer participar la societat en les estratègies de recerca i gestió de la salut, seguint iniciatives europees de compromís social (*social engagement*), recerca responsable (*responsible research*) i innovació (*innovation*).

Logopèdia

L'àrea de Logopèdia dels ECS, en col·laboració amb els Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació i en coordinació amb la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya, se centra en la formació de futurs logopedes. La logopèdia és una professió sanitària que s'ocupa de la prevenció, l'avaluació, el diagnòstic i el tractament de les alteracions de la comunicació, els trastorns del llenguatge oral (TEL), els trastorns de la parla (dislàlies, disglòssies, tartamudesa i trastorns de la veu), els trastorns de les funcions orofacials (disglòssia, deglució atípica, etc.) i els trastorns de la lectura (dislèxia i problemes de comprensió lectora) i de l'escriptura (disgrafia). L'activitat investigadora de l'àrea se centra en l'estudi de l'adquisició, l'avaluació i el tractament i la implementació de pràctiques basades en evidències en la comprensió i la producció del llenguatge en adults i en infants amb una patologia associada al llenguatge (trastorns del desenvolupament del llenguatge, dislèxia, autisme i patologies neurodegeneratives) o sense patologia.

Neuropsicologia i Neurociències

L'àrea de Neuropsicologia i Neurociències té com a interès principal el coneixement de les bases neurals dels processos cognitius, les seves alteracions i la seva recuperació. En l'oferta formativa de l'àrea hi ha el màster universitari de Neuropsicologia i dues especialitats: Envel·liment i Demències, d'una banda, i Trastorns del Moviment, de l'altra. L'activitat investigadora de l'àrea se centra en l'estudi dels mecanismes neurals subjacents a la cognició mitjançant l'ús de tècniques d'estimulació cerebral no invasiva, així com el potencial d'aquestes tècniques en el tractament de patologies que es desenvolupen amb alteracions de l'activitat cerebral. Acull el grup de recerca Cognitive NeuroLab (2017 SGR 273).

Una altra de les línies de recerca de l'àrea està centrada en l'estudi dels trastorns del moviment. Investiga els mecanismes neurobiològics subjacents al deteriorament cognitiu en la malaltia de Parkinson i fomenta la millora del diagnòstic i el tractament dels trastorns del moviment.

Programes Clínic

Aquesta àrea proporciona una oferta formativa especialitzada de caràcter internacional adreçada a professionals de la salut que ja estiguin treballant activament i vulguin una actualització o ampliació de coneixements en temàtiques molt específiques. En concret, es disposa d'especialitats relacionades amb les malalties i infeccions des d'una perspectiva de salut pública i del maneig clínic. L'oferta formativa es completa amb formació en l'àmbit digestiu amb una especialització en ultrasonografia endoscòpica que permet encarar reptes importants en l'aplicació d'aquesta tècnica, i diferents cursos sobre l'abordatge de les principals síndromes i patologies digestives, en col·laboració amb la Societat Catalana de Digestologia. També disposa d'una especialització d'Infeccions de Transmissió Sexual i VIH.

Salut Digital

En dos anys de pandèmia, el món de la salut s'ha hagut de reinventar i readaptar constantment. La salut digital ha estat una peça clau per poder continuar amb la cura de la salut, tant individual com poblacional. Entenem la salut digital com un model que ens acompanya en el canvi de paradigma que vivim, on l'empoderament i l'alfabetització de la ciutadania en la gestió de la seva salut i la presa de decisions compartides amb tots els agents que intervenen en l'ecosistema de salut són peces clau. Tenim una oferta formativa de postgrau i màster que gira al voltant de les especialitzacions de la innovació i l'emprenedoria en salut digital o e-salut. Durant el 2020 s'ha acabat de desplegar el màster universitari de Salut Digital (E-health) i ja tenim una primera cohort de graduats i graduades que està essent molt important en els canvis que viuen les organitzacions sanitàries arreu.

Salut Planetària

El concepte de salut planetària ha sorgit en els darrers anys com un nou camp transdisciplinari centrat a analitzar impactes de les activitats humanes sobre els sistemes naturals de la Terra i la salut de les persones. En el darrer segle hi ha hagut una clara millora de la salut i el benestar de la societat a escala global, però aquestes millores s'han aconseguit mitjançant una sobreexplotació dels recursos naturals a un ritme sense precedents que ha causat una degradació i disrupció dels sistemes naturals de la Terra com mai abans. El canvi climàtic i la crisi ambiental global són la principal amenaça per a la salut a la qual ens enfrontem com a espècie i, com han assenyalat diversos organismes internacionals (l'Organització Mundial de la Salut, el Grup Intergovernamental sobre Canvi Climàtic o el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient), calen respostes urgents per evitar efectes catastròfics per a la nostra salut.

L'àrea de Salut Planetària neix en aquest context i amb la posada en marxa d'un màster interuniversitari, un dels primers màsters del món sobre aquest tema. La missió d'aquest màster és proporcionar formació interdisciplinària i transdisciplinària a professionals de diferents àrees de coneixement i capacitar-los per analitzar els riscos que la crisi ambiental i climàtica global planteja per a la salut humana, avaluar-ne el possible impacte i proposar solucions d'adaptació i mitigació, com ara el disseny, la planificació i la implementació d'actuacions que garanteixin el manteniment de la salut i el benestar de la humanitat dins dels límits ambientals del planeta.

Treball Social Sanitari i Gestió Sanitària

L'àrea de Treball Social Sanitari i Gestió Sanitària dels ECS es dedica a la docència i a la recerca sobre el desenvolupament del treball social sanitari com a professió que s'exerceix en entorns específicament sanitaris. En l'àmbit docent, compta principalment amb el màster universitari de Treball Social Sanitari, el primer a escala internacional especialitzat en aquest context particular. Acull el blog *Trabajo Social Sanitario - Máster UOC: El blog de los Trabajadores Sociales Sanitarios del siglo XXI*.

A part, promou la publicació d'articles científics entre el personal docent i l'estudiantat que el cursa per tal de contribuir a ampliar el corpus teòric i la base de coneixement, tot això en virtut del conveni amb la revista *Agathos, Atención Sociosanitaria y Bienestar*.

Equip

Alimentació, Nutrició i Activitat Física

Alicia Aguilar

Anna Bach

Patricia Casas

Diana Díaz Rizzolo

Marina Bosque

Ramón Gomis

Laura Esquiús

Marta Massip

F. Xavier Medina

Envelliment i Càncer

Xavier Bosch

Assumpta Company

Marco Inzitari

Salvador Macip

Neuropsicologia i Neurociències

Marco Calabria

Antonia Campolongo

Elena Muñoz

Berta Pascual

Raquel Viejo

Salut Digital

Antoni Baena

Carme Carrion

Rubén Nieto

Francesc Saigí

Salut Planetària

Cristina O'Callaghan

Treball Social Sanitari i Gestió Sanitària

Dolors Colom

Daniel Rueda

Julio Villalobos

Accés a la Universitat

Sigfrid Maynegre Torra

Equip de Gestió

Judith Cuevas

Teresa Fonoll

Mabel Gómez

M.C. Márquez

Cristina Monferrer

Patricia Noguera

Alba Pueyo

Jessica Villoslada

Anna Zaragoza

3. L'any 2021 d'una ullada

Finançament*

3.024

Total estudiants ECS

2.321 Estudiants de titulacions oficials

703 Estudiants de titulacions pròpies

Equip dels Estudis de Ciències de la Salut

27
PROFESSORS

19 a temps complert
8 associats a dedicació parcial

55
INVESTIGADORS

23 doctors i doctores
32 doctorands
i doctorandes

9
PERSONAL DE GESTIÓ
I ADMINISTRACIÓ

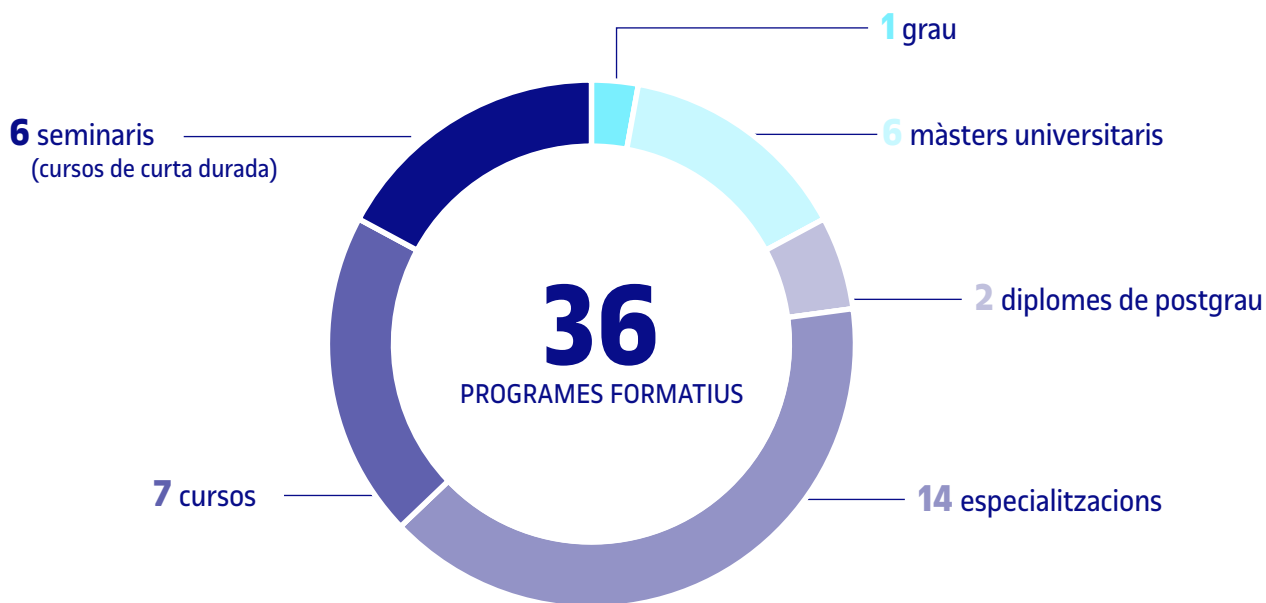
1 estudis
6 programes
1 comunicació
1 substitució

534
PROFESSORS DOCENTS
COL·LABORADORS

35
TUTORS

*Dades extretes del tancament de campanya 2019/2 i 2020/1 (Àrea d'Economia i Finances - Programes). Suma RM 2020/1 + nova matrícula 2020/1.

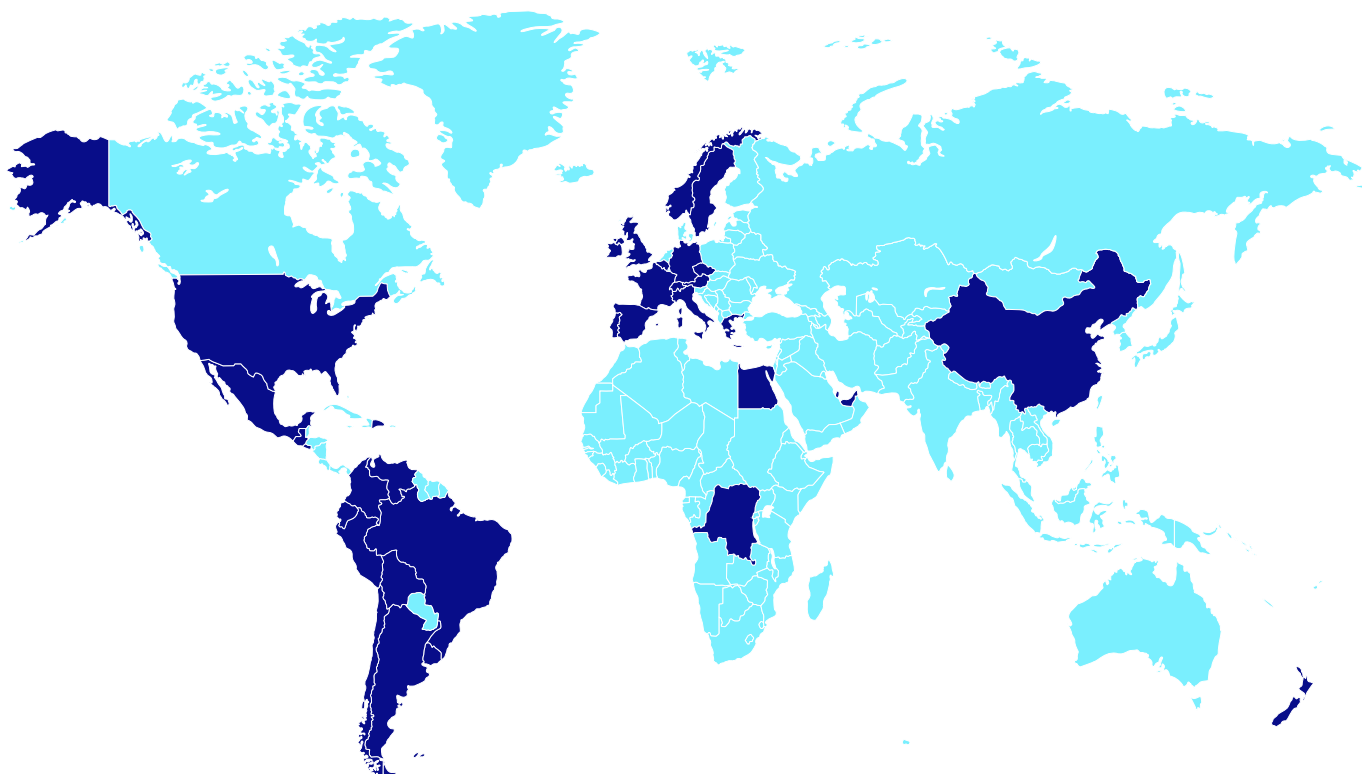
Formació

Estudiants procedents de

34 països

El 2021, els ECS comptaven amb més d'un centenar d'estudiants internacionals, procedents de 34 països. La distribució geogràfica és la que s'indica en el següent mapa. Després d'Espanya, els països amb més nombre de matriculats són Colòmbia i Mèxic.

Recerca i innovació

Grups de recerca

7 grups totals

3 grups reconeguts

4 grups propis

1 càtedra UNESCO

1 centre col·laborador reconegut per l'OMS

Publicacions indexades

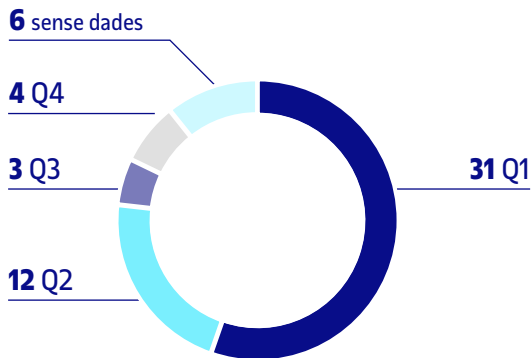
72 Nombre de publicacions

119 Nombre de citacions rebudes
ISI: **67**
SCOPUS: **22**
Accés Obert: **57 (83,1 %)**
Publicacions amb Altmetric Score: **55 (76,4 %)**

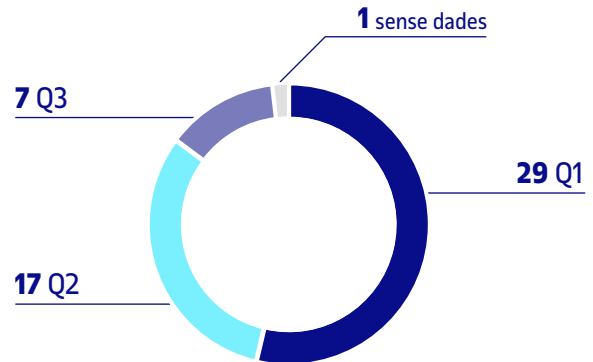
540 Publicacions a twitter

55 Publicacions a Mendeley

Distribució per quartils JCR

Distribució per quartils SJR

Projectes, tesis doctorals i congressos

8 projectes

5 tesis llegides

27 tesis en direcció

Producció científica dels ECS durant el 2021

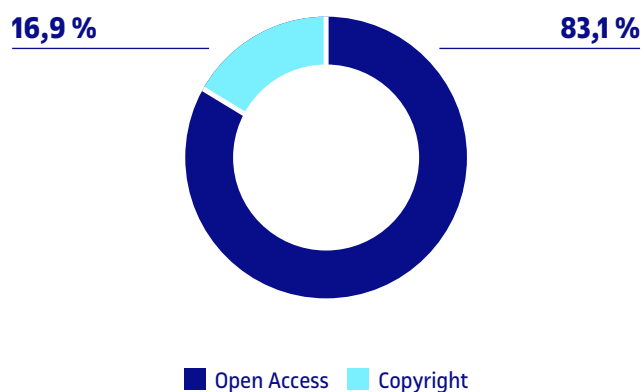
Indexats/total

Tipus de publicació	Indexats	No indexats	Total
Article	57	2	59
Material editorial	3	-	3
Document en procediment	-	2	2
Revisió	8	-	8
Total	68	4	72

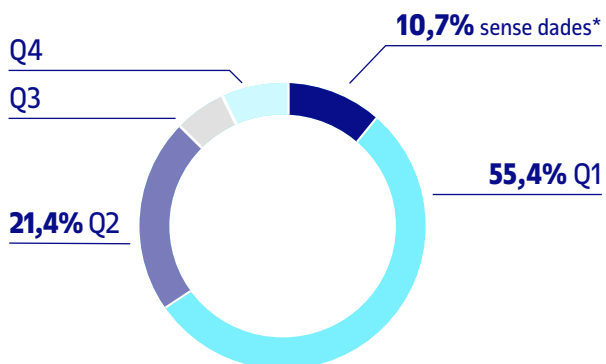
*Sense dades significa que l'article s'ha publicat en una revista indexada en la base de dades, però encara no s'hi ha assignat cap quartil.

Articles en accés obert

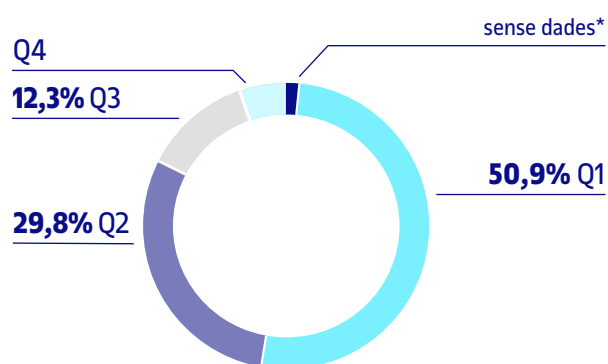
Tipus de publicació	Accés obert	Copyright	Total
Article	49	10	59
Revisió	5	3	8
Material editorial	2	1	3
Document en procediment	1	1	2
Total	57	15	72

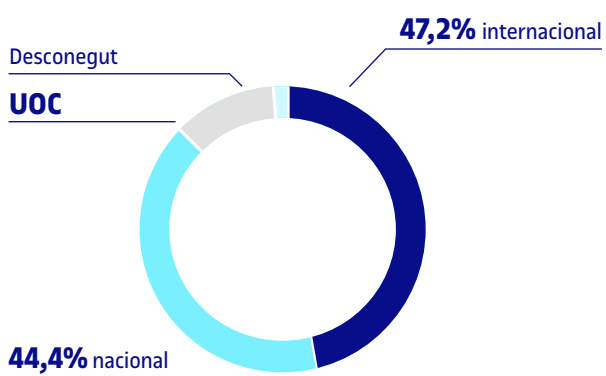
Articles per quartils JCR

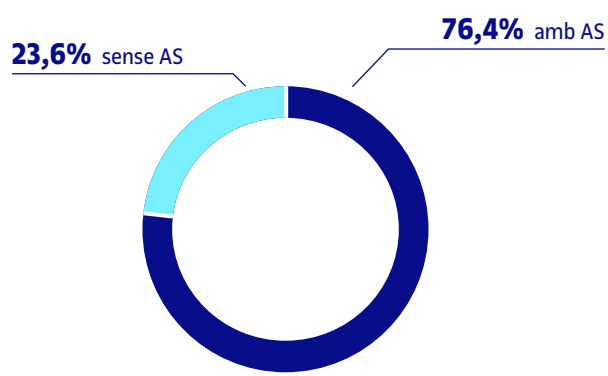
Articles per quartils SJR

Tipus de col·laboració entre autors (%)

Nombre d'elements amb Altmetric Score

*Sense dades significa que l'article s'ha publicat en una revista indexada en la base de dades, però encara no s'hi ha assignat cap quartil.

*La categoria *Desconegut* sorgeix de llibres i capítols dels quals no coneixem el tipus de col·laboració.

@TOP 10 articles segons Altmetric Score

1. Ambient Air Pollution in Relation to SARS-CoV-2 Infection, Antibody Response, and COVID-19 Disease: A Cohort Study in Catalonia, Spain (COVICAT Study).

Environmental Health Perspectives, 129 (11), 1-10. doi: 10.1289/EHP9726

• **Autors:** Kogevinas, M., Castaño-Vinyals, G., Karachaliou, M., Espinosa, A., de Cid, R., Garcia-Aymerich, J., Carreras, A., Cortés, B., Pleguezuelos, V., Jiménez, A., Vidal, M., **O'Callaghan-Gordo, C.**, Cirach, M., Santano, R., Barrios, D., Puyol, L., Rubio, R., Izquierdo, L., Nieuwenhuijsen, M. J., Dadvand, P., Aguilar, R., Moncunill, G., Dobaño, C., Tonne, C. (2021).

• **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=117078250

• **OA:** Yes

292
ALTMETRIC
SCORE

17
MENDELEY
READERS

159
TWITTER

24
NEWS

0
FACEBOOK

1
BLOGS

0
REDDITER

2. Targeted clearance of senescent cells using an antibody-drug conjugate against a specific membrane marker.

Scientific Reports, 11(1), 1-10. doi: 10.1038/s41598-021-99852-2

• **Autors:** Poblocka, M., Basse, A. L., Smith, V. M., Falcicchio, M., Manso, A. S., Althubiti, M., Sheng, X., Kyle, A., Barber, R., Frigerio, M., **Macip, S.** (2021).

• **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=115134971

• **OA:** Yes

264
ALTMETRIC
SCORE

31
MENDELEY
READERS

75
TWITTER

25
NEWS

3
FACEBOOK

6
BLOGS

7
REDDITER

3. Type 2 diabetes preventive effects with a 12-months sardine-enriched diet in elderly population with prediabetes: An interventional, randomized and controlled trial.

Clinical Nutrition, 40(5), 2587-2598. doi: 10.1016/j.clnu.2021.03.014

• **Autors:** Díaz-Rizzolo, D. A., Serra, A., Colungo, C., Sala-Vila, A., Sisó-Almirall, A., **Gomis, R.** (2021).

• **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=102554539

• **OA:** No

218
ALTMETRIC
SCORE

30
MENDELEY
READERS

42
TWITTER

23
NEWS

3
FACEBOOK

2
BLOGS

1
REDDITER

---

4. Family Meals, Conviviality, and the Mediterranean Diet among Families with Adolescents.

International Journal of Environmental Research and Public Health, 18(5), 1-16.
doi: 10.3390/ijerph18052499

- **Autors:** De la Torre-Moral, A., Fàbregues, S., **Bach Faig, A.**, Fornieles-Deu, A., **Medina-Luque, F.**, **Aguilar-Martínez, A.**, Sánchez-Carracedo, D. (2021).
- **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=101344132
- **OA:** Yes

---

5. Blood lead levels in indigenous peoples living close to oil extraction areas in the Peruvian Amazon.

Environment International, 154, 1-11.
doi: 10.1016/j.envint.2021.106639

- **Autors:** O'Callaghan-Gordo, C., Rosales, J., Lizárraga, P., Barclay, F., Okamoto, T., Papoulias, D. M., Espinosa, A., Orta-Martinez, M., Kogevinas, M., Astete, J. (2021).
- **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=107219243
- **OA:** Yes

---

6. Social inequalities in changes in diet in adolescents during confinement due to covid-19 in Spain: The DESKcohort project.

Nutrients, 13(5), 1-15. doi: 10.3390/nu13051577

- **Autors:** **Aguilar-Martínez, A.**, **Bosque-Prous, M.**, González-Casals, H., Colillas-Malet, E., Puigcorbé, S., **Esquiús, L.**, Espelt, A. (2021).
- **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=105557272
- **OA:** Yes

---

7. Obesity, Mediterranean Diet, and Public Health: A Vision of Obesity in the Mediterranean Context from a Sociocultural Perspective.

International Journal of Environmental Research and Public Health, 18(7), 1-9. doi: 10.3390/ijerph18073715

- **Autors:** Medina-Luque, F., Solé Sedeño, J. M., Bach Faig, A., Aguilar-Martínez, A. (2021).
- **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=103393229
- **OA:** Yes

95

ALTMETRIC
SCORE

16

MENDELEY
READERS

3

TWITTER

12

NEWS

0

FACEBOOK

0

BLOGS

0

REDDITER

---

8. Social Inequalities in Breakfast Consumption among Adolescents in Spain: The DESKcohort Project.

Nutrients, 13(8), 1-15. doi: 10.3390/nu13082500

- **Autors:** Esquiús, L., Aguilar-Martínez, A., Bosque-Prous, M., González-Casals, H., Bach Faig, A., Colillas-Malet, E., Salvador, G., Espelt, A. (2021).
- **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=110198277
- **OA:** Yes

75

ALTMETRIC
SCORE

15

MENDELEY
READERS

20

TWITTER

8

NEWS

0

FACEBOOK

0

BLOGS

0

REDDITER

---

9. Spain's Hesitation at the Gates of a COVID-19 Vaccine.

Vaccines, 9(2), 1-9. doi: 10.3390/vaccines9020170

- **Autors:** Eguía, H., Vinciarelli, F., Bosque-Prous, M., Kristensen, T., Saigí-Rubió, F. (2021).
- **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=100535569
- **OA:** Yes

72

ALTMETRIC
SCORE

123

MENDELEY
READERS

13

TWITTER

8

NEWS

0

FACEBOOK

0

BLOGS

0

REDDITER

---

10. Prevention of Type 2 Diabetes through Sardines Consumption: An Integrative Review.

Food Reviews International, 1-19. doi: 10.1080/87559129.2020.1867565

- **Autors:** Díaz-Rizzolo, D. A., Miro, A., Gomis, R. (2021)
- **URL:** http://www.altmetric.com/details.php?citation_id=100267303
- **OA:** Yes

72

ALTMETRIC
SCORE

6

MENDELEY
READERS

4

TWITTER

9

NEWS

0

FACEBOOK

0

BLOGS

0

REDDITER

Els Estudis i el seu entorn

Difusió

42

Notícies en canals propis

centrades en alimentació, nutrició i activitat física; COVID-19; envelliment i càncer; neuropsicologia i neurociència; salut digital; salut planetària, i treball social sanitari

19.000

visualitzacions

1.297

Publicacions

en mitjans de comunicació externs a la UOC

186

milions de persones han rebut l'impacte dels Estudis de Salut

Les notícies amb més visites de l'àmbit de salut són:

[Claus i arguments científics per convèncer les persones escèptiques de la vacunació contra la COVID-19](#)

[La música de fons podria millorar la memòria de persones amb Alzheimer o deteriorament cognitiu](#)

[El consum regular de sardines té un efecte preventiu davant la diabetis tipus 2](#)

[Les mancances en nutrició que posen en risc la salut de les dones esportistes](#)

[Consells per reprogramar l'alimentació i l'activitat física després de les vacances](#)

Temes més mediàtics dels ECS del 2021

El professor Salvador Macip opina sobre les possibles vacunes per a la COVID-19.

Dissenyen uns anticossos per destruir cèl·lules velles i frenar l'envelliment

El consum regular de sardines té un efecte preventiu davant la diabetis tipus 2

Les adolescents de famílies desfavorides se salten més l'esmorzar

Claus i arguments científics per convèncer les persones escèptiques de la vacunació contra la COVID-19

Valoracions

Els investigadors i les investigadores dels ECS donen resposta a l'actualitat i l'impacte de la seva recerca ha estat rellevant.

Esdeveniments

9 Jornades acadèmiques i de difusió de coneixement organitzades pels ECS

3 activitats UOC en què els ECS col·laboren

Els Estudis a internet

Web

ecs.uoc.edu

8.789 usuaris

11.316 pàgines visitades

9.631 sessions

+ 70,89 % noves visites

Blog Ciència en salut

cienciasdelasalud.blogs.uoc.edu/

82 publicacions

46 articles en espanyol

36 articles en català

411.600 visites

+ 131,9 % més que l'any 2020

5.29' temps de visita a la pàgina

6,2 M impressions SEO

Els cinc continguts més llegits del 2021

Per què la logopèdia és una de les professions del futur?

El trabajo social sanitario frente a las nuevas realidades

TDAH: El trastorn que posa en dubte el nostre sistema

Salut de la dona: com es pot afrontar una menopausa precoç?

La salut planetària millorarà amb una alimentació sostenible basada en vegetals

Blog de Treball Social Sanitari

trabajosocialsanitario.blogs.uoc.edu/

4.757 sessions
8.070 nombre de visites
3.428 usuaris nous
83,5 % noves visites

Instagram

Food Systems UOC

>664 seguidors
>266 publicacions

Twitter

@UOCesalut

3.214 seguidors
1.709 piulades (tuits)
928.700 impressions
+ 400 seguidors nous

Interacció

2.614 RT
6.017 m'agrades
4.311 clics a l'enllaç

Les tres piulades més destacades

Fil de Twitter - 10 anys ECS
Difusió del seminari web d'Envel·liment i salut
Piulada de difusió article TDL-TEL

@FoodAtUOC

830 seguidors
4.500 piulades (tuits)

Facebook

Food Systems, Culture and Society

2.191 m'agrades (likes)
2.309 seguidors

Youtube

Estudis de Ciències de la Salut

2.634 visualitzacions
306 vídeos

4. Formació

El recull següent classifica l'oferta formativa dels Estudis de Ciències de la Salut (ECS) en funció de les vuit àrees de coneixement. En el curs acadèmic iniciat l'octubre de 2021 s'ha obert un nou programa oficial de màster: màster universitari de Salut Planetària (UOC, UPF, ISGlobal). Les àrees d'Envel·liment i Càncer i Salut de la Dona estan dissenyant els seus programes formatius corresponents. El 2021, els ECS van comptar amb un total de **3.024 estudiants matriculats** de les propostes formatives de llarga durada:

Àrea de coneixement	Programa de formació	Estudiants*
Logopèdia	GR Logopèdia	312
	Total	312
Alimentació, Nutrició i Activitat Física	MU de Nutrició i Salut	485
	Postgraus i especialitzacions derivats	56
	MU Alimentació en l'Activitat Física i l'Esport	387
	Oferta derivada	19
	Total	947
Neuropsicologia i Neurociències	MU Neuropsicologia	544
	Oferta derivada	57
	Trastorns del Moviment	27
	Infermeria Neurològica	9
	Total	637

Àrea de coneixement	Programa de formació	Estudiants
Salut Digital (E-health)	MU Salut Digital (E-health)	219
	Universitat d'Antioquia (UdeA) (iniciativa de mobilitat acadèmica)	10
	Oferta derivada (postgraus, especialitzacions, cursos)	6
	Total	235
Salut Planetària	MU Salut Planetària	57
	Total	57
Treball Social Sanitari	MU Treball Social Sanitari	317
	Total	317
Salut Pública	VIH	24
	Càncer de coll uterí: prevenció i cribratge	119
	Seminari d'Alimentació vegetariana	10
	Curs professionalitzador Conceptes bàsics d'alimentació i nutrició. Dietoteràpia	17
	Curs professionalitzador Dietètica i nutrició	59
	Curs professionalitzador Nutrició esportiva	40
	Curs professionalitzador Nutrició saludable	8
	Total	277
Digestiu	Patologia de l'Àpares Digestiu	224
	USE (Ultrasonografia Endoscòpica)	18
	Total	242

GR: Grau, MU: Màster Universitari, MP: Màster Propi, MI: Màster Internacional

*Dades de PowerBI curs 2020-2021 per TO. Dades de Tableau TP. Semestres 2020/2 + 2021/1

---

5. Recerca i innovació

La recerca en l'àmbit dels Estudis de Ciències de la Salut (ECS) està principalment relacionada amb els àmbits d'expertesa del professorat i amb les àrees de coneixement desenvolupades als ECS (docència i recerca estan intrínsecament lligades). Els ECS es troben en un moment de consolidació de les diferents línies de recerca. Durant l'any 2021 han tancat amb èxit el primer pla estratègic 2018-2020 de recerca. Els resultats més visibles d'aquest pla estratègic han estat aconseguir una línia de doctorat de Salut i Psicologia, comptar amb un sistema d'indicadors bibliomètrics consolidats i disposar d'un equip de persones molt motivat per a la recerca. Gràcies a tot això, han fet un salt endavant i han donat un impuls important a la recerca que es fa des dels ECS. En concret, han aconseguit generar coneixement en els àmbits següents: alimentació, nutrició i activitat física; envelliment saludable; mecanismes neuronals; salut digital; salut planetària, entre d'altres, sempre amb una òptica que inclou els determinants socials de la salut i amb una visió inclusiva i equitativa. Han iniciat un nou pla d'acció, que ha abordat tres aspectes: la cultura de la recerca col·laborativa, l'increment de la visibilitat interna i l'impacte social dels resultats de la recerca que duem a terme.

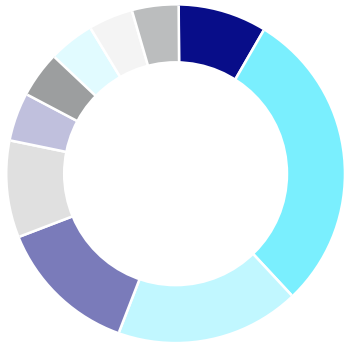
Vinculats amb aquestes àrees de coneixement, els grups de recerca dels ECS (per ordre alfabètic) reconeguts per la Generalitat són els següents: Cognitive NeuroLab (2017 SGR 273), eHealth Lab (2017 SGR 790) i FoodLab (2017 SGR 834).

Els ECS desenvolupen una activitat en recerca i innovació interdisciplinària i responsable, amb una vocació d'impacte social en l'àmbit de la salut i el benestar humà des d'una perspectiva biopsicosocial. Aquesta activitat està orientada a promoure la salut, prevenir la malaltia i millorar la qualitat de vida, principalment per mitjà d'intervencions digitals i tecnològiques, i ens adreçem a professionals de la salut, pacients i la ciutadania.

La recerca dels ECS té com a objectiu esdevenir referents en recerca transdisciplinària i translacional en les àrees estratègiques dels ECS, maximitzant les sinergies amb altres grups de recerca i investigadors.

Els investigadors i investigadores dels ECS han participat en la divulgació científica. Les notícies vinculades a la recerca i la innovació han tingut un bon impacte en els mitjans, amb gran notorietat i reputació.

Doctorat de l'equip propi investigador dels ECS

Articles top dels ECS

[“Ayuno intermitente: beneficios para la salud, más allá de adelgazar”](#)

(Marta Massip, febrer de 2021). Núm. 1 el 2021.

[“Así es el fármaco diseñado para intentar frenar el envejecimiento”](#)

(Salvador Macip, 6 de desembre de 2021). Núm. 3 el 2021.

[¿Quiénes se benefician del negacionismo vacunal?](#)

(Francesc Xavier Bosch, setembre de 2021).

[Vacuna contra el cáncer: el caso del virus del papiloma humano](#)

(Francesc Xavier Bosch i Assumpta Company).

[Dieta mediterránea: importa qué comemos pero también cómo y con quién](#)

(Francesc Xavier Medina).

[Neuroestimulación para adelgazar: esta es su base científica](#)

(Elena Muñoz Marrón).

Alimentació, Nutrició i Activitat Física

2

Grups de recerca

10

Tesis en direcció

6

Projectes

30

Articles

1

Tesis llegendes

Neuropsicologia i Neurociències

2

Grups de recerca

7

Tesis en direcció

8

Projectes

9

Articles

Salut Digital (E-health)

3

Grups de recerca

10

Tesis en direcció

6

Projectes

12

Articles

4

Tesis llegendes

Pel que fa a altres àrees de coneixement, el nombre de publicacions és:

Envelliment

16

Articles

Salut Planetària

4

Articles

Treball Social Sanitari i Gestió Sanitària

1

Articles

Alimentació, Nutrició i Activitat Física

Grups de recerca

FoodLab

[Més informació](#)

FoodLab, el grup interdisciplinari de recerca en alimentació, nutrició, societat i salut, centra la seva recerca interdisciplinària en l'evolució dels patrons i comportaments alimentaris i la seva relació amb la societat i amb la salut, vinculada, així, tant a aspectes de nutrició i prevenció de malalties com a la cultura alimentària. Els aspectes en els quals fa un èmfasi especial són els següents:

Programes de promoció de l'alimentació saludable i l'activitat física, en especial l'ús de la salut electrònica i les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) per a l'empoderament de les persones en el canvi d'hàbits per prevenir i abordar malalties cròniques, sobretot l'excés de pes. Igualment, vol proporcionar eines als professionals de la salut per incorporar aplicacions de nutrició i salut electrònica, i també l'estudi de la nutrició aplicada a l'esport tant per al rendiment com per a la salut.

Anàlisi de les transformacions alimentàries des d'una perspectiva sociocultural, i aplicació de metodologies qualitatives.

Comunicació científica en alimentació-nutrició, salut i societat.

A més, també es dedica una atenció especial a la dieta mediterrània: biodiversitat, sostenibilitat, cultura alimentària i oferta alimentària saludable.

Drug Addiction Research and Epidemiology (DARE group)

Una de les professores forma part del grup de recerca extern DARE (*Drug Addiction Research and Epidemiology*), reconegut com a grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya (2017 SGR 1418). Aquest grup està format per professorat i personal investigador de diferents universitats i centres de recerca, i la seva activitat principal s'orienta a obtenir informació rellevant per a la planificació de polítiques de prevenció i tractament de l'ús de l'alcohol i altres drogues i l'avaluació de les intervencions implementades per les administracions sanitàries.

Tesis doctorals

En direcció

Títol: *Diseño de un instrumento virtual autoadministrado con soporte visual y asistente personal para la realización de encuestas alimentarias*

Autoria: **Elena Maestre González**

Direcció: F. Xavier Medina i Alicia Aguilar

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Diseño e implementación de una estrategia blended-learning como apoyo a la formación inicial de estudiantes de medicina: la resolución de problemas como estrategia para el aprendizaje efectivo de la bioquímica*

Autoria: **Sandra Isabel Enciso Galindo**

Direcció: Atanasi Daradoumis i Alicia Aguilar

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Efecte del consum de proteïna d'insecte com alternativa proteica per a contribuir a la salut, la sostenibilitat i el rendiment esportiu*

Autoria: **Marta Ros Baró**

Direcció: Anna Bach Faig i Patricia Casas

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Evolució i canvis en la nutrició esportiva al llarg de l'olimpisme modern*

Autoria: **Xavi Santabàrbara Díaz**

Direcció: F. Xavier Medina i Laura Esquiús

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Evaluation of the relationship of nutrition and health in catalan population throughout clinical data by predictive models*

Autoria: **Maria Pilar Giner Giménez**

Direcció: Anna Bach Faig

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *La cocina en el mundo romano clásico. Aportaciones metodológicas para una reproducción práctica del libro De Re Coquinaria de Apicio*

Autoria: **María de Valles Silvosa**

Direcció: F. Xavier Medina i Carmen Soares

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Characterization of novel markers of ageing in response to dietary interventions*

Autoria: **Júlia Rius i Bonet**

Direcció: Salvador Macip Maresma i Marta Massip Salcedo

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Sustainable and healthy diet in the Spanish population: characteristics, necessary changes, social evaluation and affordability*

Autoria: **Maria Victoria Lorca**

Direcció: Anna Bach Faig i Marina Bosque Prous

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Vino y nuevas tendencias: prescriptores internacionales, puntuaciones del vino y construcción del territorio en España*

Autoria: **Antoni Sánchez Ortiz**

Direcció: F. Xavier Medina

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Understanding the linkages between nutrition, food waste and environmental sustainability*

Autoria: **Carolina Bolaños Palmieri**

Direcció: Anna Bach Faig i Cristina O'Callaghan Gordo

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Llegida

Títol: *Turismo y gastronomía: un modelo metodológico para el análisis del turismo gastronómico en la comarca del Maresme (Barcelona)*

Autoria: **Emma Pla Rusca**

Direcció: F. Xavier Medina

Data de la defensa: 29-11-2021

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Projectes

Títol del projecte: *FIS-ISCIii: Measuring the effects of intermittent fasting on organ ageing in post-menopausal women*

Investigador/a principal: Marta Massip Salcedo i Salvador Macip Maresma

Període: 2020-2024

Títol del projecte: *Nou format audiovisual amb funcionalitats tecnològiques avançades per a l'aprenentatge: NanoMOOC*

Investigador/a principal: Sancho Vinuesa (coordinació FoodLab: F. Xavier Medina)

Període: 2019-2022

Títol del projecte: *Ayudas para la creación de Redes de Investigación en Ciencias del Deporte 2021*

Investigador/a principal: Milagros Sáinz Ibáñez (coordinació FoodLab: Anna Bach Faig)

Període: 2021-2021

Títol del projecte: *El rol de la vitamina D sobre el contagio de coronavirus y el desenlace de la infección*

Investigador/a principal: Diana Alícia Díaz Rizzolo

Període: 2021-2024

Títol del projecte: *Influencia del confinamiento debido a la COVID-19 en el consumo de sustancias y adicciones comportamentales en una cohorte de estudiantes de secundaria (NO UOC)*

Investigador/a principal: Albert Espelt Hernández (Marina Bosque Prous, Francesc Saigí Rubió)

Període: 2021-2024

Títol del projecte: *PlanEAT. Food systems transformation towards healthy and sustainable dietary behaviour. RIA Research and Innovation Actions HORIZON-CL6-2021-FARM2FORK-01-15: Transition to Healthy and Sustainable Dietary Behavior. CREA*

Investigador/a principal: F. Xavier Medina (coordinació). Alicia Aguilar, Anna Bach Faig i Laura Esquiús

Període: 2021-2025

Grups de recerca

Cognitive NeuroLab

El Cognitive NeuroLab se centra a estudiar els mecanismes neurals subjacents en diferents processos cognitius mitjançant l'ús de tècniques d'estimulació cerebral no invasiva, així com el potencial d'aquestes tècniques en el tractament de patologies que es desenvolupen amb alteracions de l'activitat cerebral.

Les línies de recerca principals són les següents:

1. Dissociació funcional de l'escorça prefrontal dorsolateral i ventrolateral: interferència emocional sobre la memòria de treball, la presa de decisions i la teoria de la ment.
2. Estimulació i rehabilitació de les alteracions cognitives, emocionals i conductuals al dany cerebral adquirit.
3. Reducció de l'addicció al tabac mitjançant tècniques d'estimulació cerebral no invasiva.
4. Bilingüisme com a factor de reserva cognitiva.
5. Trastorns de llenguatge en persones bilingües amb dany cerebral adquirit o malalties neurodegeneratives.
6. Música i memòria en el deteriorament cognitiu lleu.
7. Estudi dels patrons de connectivitat cerebral en trastorns mentals i deteriorament cognitiu mitjançant tècniques de neuroimatge funcional.

Més informació

Unitat de Trastorns del Moviment, de l'Hospital de Sant Pau i l'Institut d'Investigació Biomèdica de Sant Pau

La Unitat de Trastorns del Moviment centra l'interès en la recerca de la malaltia de Parkinson i altres trastorns del moviment. Dues de les professores dels Estudis de Ciències de la Salut formen part d'aquest grup de recerca.

Les línies de recerca principals són les següents:

1. Malaltia de Parkinson. En la malaltia de Parkinson avançada, fa estudis cognitius i metabòlics en pacients portadors de levodopa intraduodenal, i seguiment cognitiu, conductual i anímic en pacients intervinguts d'estimulació cerebral profunda del nucli subtalàmic. Finalment, analitza els aspectes genètics de la malaltia de Parkinson, posant l'accent principalment en la relació del gen de la glucocerebrosidasa (GBA) i les alteracions cognitives d'aquesta malaltia. Participa en diversos estudis de recerca sobre la malaltia de Parkinson, tant en assajos clínics multicèntrics promoguts per la indústria com en propis (especialment en teràpies avançades com a estimulació cerebral profunda i levodopa duodenal).
2. Malaltia de Huntington. Analitza l'estat nutricional en la malaltia de Huntington i participa en projectes europeus de recerca (coordinació espanyola de l'estudi Enroll; CHDI-Curi for Huntington Disease International).
3. Tremolor i altres trastorns del moviment. El grup ha desenvolupat una nova escala de mesurament del tremolor, d'estudi de tipificació de síndromes tremòriques en la malaltia de Parkinson, així com de noves teràpies per al tremolor essencial.

Tesis doctorals

En direcció

Títol: *Estimulación magnética transcraneal en el tratamiento de las adicciones*

Autoria: **Pablo Vázquez**

Direcció: Raquel Viejo Sobera i Elena Muñoz Marrón

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Estudio de los patrones de conectividad en el cerebro bilingüe*

Autoria: **Sergio Grueso Saéz**

Direcció: Raquel Viejo Sobera

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *La estimulación eléctrica transcraneal como aproximación terapéutica en los trastornos mentales*

Autoria: **Marta Bort**

Direcció: Raquel Viejo Sobera i Elena Muñoz Marrón

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Linguistic and non-linguistic control deficits in bilingual patients with Alzheimer's disease*

Autoria: **Iraia Flores**

Direcció: Marco Calabria i Elena Muñoz Marrón

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Plasticity measures and cognitive performance in traumatic brain injury*

Autoria: **Núria Serradell**

Direcció: Elena Muñoz Marrón i Juan Pablo Romero

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *The antipsychotic and antipsychoactive properties of CBD in subjective effects of THC, neural oscillations and theory of mind*

Autoria: **Alberto Sainz**

Direcció: Elena Muñoz Marrón i José Bouso

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Use of ultrasound to characterize adipose tissue distribution and its impact on cardiovascular risk in different disease conditions and its response to drug treatments*

Autoria: Guillem Cuatrecasas Cambra

Direcció: Pilar García Lorda i Elena Muñoz Marrón

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Projectes

Títol del projecte: *Red Albert Costa sobre Efectos de Lengua Extranjera Relacionados con la Aculturación – Red ACELERA (RED2018-102615-T)*

Investigador/a principal: Jon Andoni Duñabeitia. Col·laborador: Marco Calabria

Període: 2020-2022

Títol del projecte: *Plasticidad cerebral y rendimiento cognitivo*

Investigador/a principal: Elena Muñoz

Període: 2021 - en curs

Títol del projecte: *Definir el efecto modulador de la estimulación cerebral profunda (ECP) del núcleo subtalámico (NST) en pacientes con enfermedad de Parkinson sobre las redes cerebrales y su posible asociación con el desarrollo de complicaciones motoras y no motoras postoperatorias. Código CEIC IIBSP-ECP-2018-46*

Investigador/a principal: Berta Pascual

Període: 2020 - en curs

Títol del projecte: *Efecto Mozart y memoria en pacientes con deterioro cognitivo (MEM-COG) PID2020-118672RB-I00*

Investigador/a principal: Marco Calabria

Període: 2021-2024

Títol del projecte: *La estimulación cerebral no invasiva en la rehabilitación post-ictus*

Investigador/a principal: Elena Muñoz

Període: 2020 - en curs

Títol del projecte: *Los déficits de lenguaje en las variantes de afasia progresiva primaria*

Investigador/a principal: Marco Calabria

Període: 2020 - en curs

Títol del projecte: *Bilingüismo y reserva cognitiva*

Investigador/a principal: Marco Calabria

Període: 2020 - en curs

Títol del projecte: *Cambios en la conectividad cerebral de estructuras límbicas en pacientes con depresión tras la intervención mediante estimulación cerebral no invasiva*

Investigador/a principal: Raquel Viejo-Sobera

Període: 2019 - en curs

Salut Digital (*E-health*)

Grups de recerca

---

eHealth Lab

El grup eHealth Lab és un grup interdisciplinari que focalitza l'activitat entorn del disseny, la implementació i l'avaluació de diverses solucions digitals que volen millorar l'eficàcia, l'eficiència i la seguretat de diferents intervencions adreçades tant a professionals de la salut com a pacients i ciutadans sans. La promoció de la salut i la prevenció de malalties per mitjà de solucions digitals és, també, un objectiu clar del grup.

[Més informació](#)

---

i2TIC (grup de recerca interdisciplinària sobre les TIC)

L'i2TIC (grup de recerca interdisciplinària sobre les TIC) és un grup interdisciplinari format per professorat i personal investigador de diferents àmbits de coneixement. En l'àmbit concret de la salut digital i de la telemedicina, investiga com les formes digitals de prestació de serveis de salut adapten i transformen les pràctiques dels professionals de la salut, l'activitat assistencial, la relació professional-pacient, i els resultats (personals i organitzatius) de les entitats i dels sistemes sanitaris.

[Més informació](#)

Recerca en l'àmbit de les intervencions del tractament del tabac i la formació i el coneixement dels / de les professionals de la salut en aquest àmbit

Més informació

Un dels professors forma part del grup extern de recerca Programa de Prevenció i Control del Càncer, de la Unitat de Control del Tabac de l'Institut Català d'Oncologia (ICO), reconegut com a grup de recerca consolidat per l'AGAUR de la Generalitat de Catalunya (2017 SGR 319). Aquest grup desenvolupa línies de recerca en col·laboració amb altres institucions, com l'Agència de Salut Pública de Barcelona, l'Agència de Salut Pública de Catalunya, l'Institut de Recerca Mario Negri (Milà), l'Imperial College of London, la Universitat de Creta, el Center for Tobacco Control Research and Education de la Universitat de Califòrnia a San Francisco, la European Network for Smoking Prevention (ENSP) i la International Agency for Research on Cancer. L'activitat s'ha incrementat en els últims anys amb projectes europeus que impliquen un increment del personal investigador i de la productivitat perquè la Unitat de Control del Tabac és centre col·laborador de l'OMS per al control del tabac.

Tesis doctorals

En direcció

Títol: *Avaluació formativa en temps real de programes de recerca en salut: una via cap a l'impacte social de la recerca*

Autoria: **Eduard Güell del Frago**

Direcció: Marta Aymerich Martínez

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Beneficios de un Serious Game para la salud aplicado a pacientes con insuficiencia renal*

Autoria: **Carles Bonet**

Direcció: Daniel Aranda, Ester Bernadó i Antoni Baena

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Desafíos en la formulación de estrategias para la adopción de un servicio de teleoftalmología en instituciones de salud*

Autoria: **Silvia Haydée Herrera Hernández**

Direcció: Francesc Saigí i Ana Jiménez Zarco

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Desafíos legales en la adopción de soluciones de salud digital a nivel nacional e internacional: lecciones aprendidas de la pandemia COVID-19*

Autoria: José Enrique Pérez Palací

Direcció: Francesc Saigí Rubió i Dr. Antonio Bustos Gisbert

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *EVALAPPS: an assessment tool for overweight and obesity management Health apps*

Autoria: Elisa Puigdomènech

Direcció: Carme Carrion

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Evaluating an unstructured supplementary service data (ussd) solution to improve adolescent access to sexual reproductive health information*

Autoria: Paul de Macharia

Direcció: Carme Carrion i Toni Pérez

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *HOPE: a real-time recommender tool based on artificial intelligence for personalized medicine*

Autoria: Hans Abdon Eguia Angeles

Direcció: Francesc Saigí Rubió

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Implementation and assessment methods for ehealth tools for Neglected Tropical Diseases (NTDs): the case of the SkinNTDs app for the diagnosis of skin-related NTDs*

Autoria: Henri Claude Moungui

Direcció: Carme Carrion Ribas i Jose A. Ruiz-Postigo

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Using eLearning as a tool to provide health and well-being knowledge information to young people*

Autoria: Afrika Mukaneto

Direcció: Francesc Saigí Rubió i Marina Bosque Prous

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Validity and reability of physical exercise prescription variables for mHealth*

Autoria: Antonio Caparrós Pons

Direcció: Carme Carrion Ribes

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Llegides

Títol: *Ex-ante and ex-post research evaluation: approaches to examine the validity of two research assessment methods. Programa de doctorat de Societat de la Informació i el Coneixement*

Autoria: Maite Solans Domènech

Direcció: Marta Aymerich

Data de la defensa: 15-01-2021

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Formación continuada en línea de los profesionales del sector sanitario: generación de conocimiento en red y comunidades de práctica*

Autoria: Corpus Gómez Calderón

Direcció: Francesc Saigí Rubió i Sandra Sanz Martos

Data de la defensa: 23-09-2021

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Transcriptome profiling and longitudinal cohort studies of myositis subsets*

Autoria: Iago Pinal Fernández

Data de la defensa: 28-11-2021

Direcció: Carme Carrion

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: *Uso de la simulación en ambientes virtuales 3D en línea para el aprendizaje de destrezas motoras básicas en cirugía de invasión mínima (Minimally Invasive Surgery —MIS—) en pediatría*

Autoria: Fernando Álvarez López

Direcció: Francesc Saigí Rubió i Marcelo Fabián Maina

Data de la defensa: 24-11-2021

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Projectes

Títol del projecte: *Efectividad de una intervención mediante el uso de redes sociales y mensajería instantánea para dejar de fumar en supervivientes de cáncer: ensayo clínico aleatorizado (SocialQuit) (Proyecto FIS PI16/01766)*

Investigador/a principal: Antoni Baena

Període: Gener 2017 - juny 2021

Títol del projecte: *Consumo de tabaco, formación, actitudes y conocimiento de los profesionales de la psicología colegiados en España*

Investigador/a principal: Antoni Baena

Període: Gener 2018 - juliol 2021

Títol del projecte: *Desarrollo de una app de ayuda en torno a la toma de decisiones sobre intervenciones psicosociales para trastornos del espectro autista (AUTAPP)*

Investigador/a principal: Marta Aymerich

Període: Gener 2018 - juliol 2022

Títol del projecte: *Definition of the ePsychology Competence Framework (E-health research promotion programme: proof of concept)*

Investigador/a principal: Antoni Baena i Belén Jiménez

Període: Gener 2022 - desembre 2022

Títol del projecte: *Definició d'un model d'avaluació i acreditació de les competències TIC específiques per a salut per als professionals de salut de Catalunya*

Investigador/a principal: Montse Guitert Catasús

Període: Març 2021 - desembre 2021

Títol del projecte: *Evaluation of the use of the WHO Skin NTDs app (v3.0) & Preparation of a draft for a joint publication in a peer-reviewed journal in collaboration with WHO staff*

Investigador/a principal: Carme Carrion Ribas

Període: Novembre 2021 - maig 2022

Millors treballs finals de grau i de màster universitari dels Estudis de Ciències de la Salut

Els Estudis de Ciències de la Salut lliuren els premis als millors treballs finals, corresponents al grau de Logopèdia i les cinc titulacions oficials de màster universitari. A continuació destaquem els noms de les persones guanyadores del curs acadèmic 2020-2021, els títols dels seus treballs finals i els noms de les persones que els van tutoritzar:

Graduat/ada	Títol del TF	Programa	Tutor/a TF
Mathilde Faro	<u>Rehabilitación logopédica de la disfagia mediante técnicas compensatorias y rehabilitadoras en una paciente con enfermedad cerebrovascular en fase crónica</u>	Grau de Logopèdia	Irene Jodar Aranda
Bàrbara Fernández Rubio	Relación entre los hábitos alimentarios, la actividad física y la salud en estudiantes universitarios de Cataluña	Màster universitari d'Alimentació en l'Activitat Física i l'Esport	Alba Pardo
Marina Labzina	<u>Neuropsicología infantil y prematuridad: Propuesta de evaluación y rehabilitación</u>	Màster universitari de Neuropsicologia	Vega Muriel Molano
Noemí Garcia Garcia	<u>Campanya de sensibilització contra el malbaratament alimentari</u>	Màster universitari de Nutrició i Salut	Jesús Blesa
Mariona Vilar Pont	<u>Cribatge de l'alcoholisme en temps de pandèmia: Detecció del consum d'alcohol en l'atenció primària mitjançant l'ús de l'eConsulta o correu electrònic</u>	Màster universitari de Salut Digital (E-health)	Antoni Baena
Irati Da Silva Gutierrez	Cuidados paliativos pediátricos. Desde el Trabajo Social Sanitario	Màster universitari de Treball Social Sanitari	Emma Sobremonte

---

6. Aliances i col·laboracions

Els Estudis de Ciències de la Salut (ECS) tenen una llarga tradició d'establir col·laboracions i aliances amb el teixit professional, social i empresarial vinculat a la salut amb l'objectiu d'enriquir els programes formatius i posar en marxa iniciatives i projectes conjunts.

La Universitat Oberta de Catalunya (UOC) és una institució orientada a la formació al llarg de la vida, i en aquesta línia els ECS promouen i redefeixen l'adaptació de persones i organitzacions davant els canvis, les necessitats i els grans reptes que ofereix constantment el mercat de treball dins de l'àmbit de la salut i el benestar. El nostre portafolis s'actualitza i s'orienta, per tant, a les exigències i les oportunitats detectades pel nostre professorat, que explora i promou aquesta adaptació tant en la docència com, per part dels investigadors i investigadores, en la transferència del coneixement. El nostre objectiu és identificar aquestes oportunitats i procurar extreure el màxim impacte per mitjà, també, de les nostres aliances i col·laboracions amb institucions de l'àmbit.

7. Difusió social del coneixement:

jornades, congressos i cicles

Esdeveniments organitzats des de les diferents àrees de coneixement dels ECS:

Àrea de coneixement	Títol de l'esdeveniment	Data	Lloc	Vídeo	Apunt
Neuropsicologia	Seminari web Infermeria neurològica	23-02-2021	Canal de YouTube de la UOC		Crònica
Envelliment i Salut	Seminari web Envelliment i salut	02-03-2021	Canal de YouTube de la UOC		Crònica
Neuropsicologia i Neurociències	Conscienciar els Joves sobre el Parkinson	07-05-2021	Barcelona (Escoles Fedac, Horta)		Difusió a Twitter
Alimentació, Nutrició i Activitat Física	Seminari obert sobre sostenibilitat alimentària	19-05-2021	Blackboard Col·laborate	 	Crònica

Àrea de coneixement	Títol de l'esdeveniment	Data	Lloc	Vídeo	Apunt
Logopèdia	IV Jornada Trastorns de la Comunicació i la Deglució: Telepràctica (I)	25-05-2021	Canal de YouTube de la UOC		Crònica
	IV Jornada Trastorns de la Comunicació i la Deglució: Telepràctica (II)	01-06-2021	Canal de YouTube de la UOC		Crònica
	IV Jornada Trastorns de la Comunicació i la Deglució: Telepràctica (III)	08-06-2021	Canal de YouTube de la UOC		Crònica
Salut de la Dona	Seminari web Fisiologia i estils de vida saludable de la dona	14-09-2021	Canal de YouTube de la UOC		1
					2
					3
Treball Social Sanitari i Gestió Sanitària	IX Trobada UOC de Treball Social Sanitari i V Jornada de la Sociedad Científica Española de Trabajo Social Sanitario	01-10-2021	Blackboard Collaborate		Difusió a Twitter

Esdeveniments UOC en què els ECS han col·laborat:

Àrea de coneixement	Títol de l'esdeveniment	Data	Lloc	Vídeo	Apunt
Salut Digital	Deixar de fumar, la teva altra vacuna	del 25-05-2021 al 31-05-2021			
Ciències de la Salut	Cicle "Accés global a les vacunes contra la COVID-19" "Les vacunes contra la COVID-19, de la ciència a la salut pública"	14-06-2021	En línia		CA
Salut Planetària	Cicle "Accés global a les vacunes contra la COVID-19" "COVID-19, vacunas y salud planetaria: la importancia de la huella ambiental"	12-07-2021	En línia		CA
Salut Digital	<u>eHealth Project: de la idea al projecte, màster universitari de Salut Digital (E-health), UOC</u>	25-11-2021	En línia		CA
Salut Digital	The eHealth What if Forum 2021	24-11-2021	Palau Macaya (Barcelona)		CA CA
Salut Digital	The eHealth What if Forum 2021	01-12-2021	Palau Macaya (Barcelona)		

Participació del professorat en activitats acadèmiques

I Congreso Latinoamericano de Salud Planetaria 2021

22 i 23 de març de 2021

Convidada: **Dra. Cristina O'Callaghan Gordo**

Activitat organitzada per l'Escola de Medicina de la Universitat de Costa Rica en col·laboració amb Planetary Health Alliance, The Lancet Countdown Sur Amèrica i el Centro Interamericano de Salud Global.

Seminari web científic: L'eliminació d'un càncer és possible, el càncer cervical

25 de març de 2021

Convidat: **Dr. Xavier Bosch Jose**

Taller: Smart Health Use Cases and Champions

30 de març de 2021

Convidada: **Dra. Carme Carrion Ribas**

Barcelona reAct

15 i 16 d'abril de 2021

Barcelona Disseny Hub (DHub)

Capitalitat Mundial de l'Alimentació Sostenible

Convidada: **Dra. Anna Bach Faig**

Carta alimentària de la Regió Metropolitana de Barcelona

"Canvi d'hàbits per a una alimentació saludable i sostenible"

3 de maig de 2021

Convidada: **Dra. Anna Bach Faig**

Formación a trabajador@s sociales de las entidades ALCER

18 de maig de 2021

En línia

Hi participa: **Prof. Dolors Colom Masfret**

Deixar de fumar, la teva altra vacuna

Del 25 al 31 de maig de 2021

La UOC s'ha adherit a la Setmana Sense Fum.

Convidat: **Dr. Antoni Baena García**

Entitats adherides

Col·loqui en línia “Què mengem? Alimentació saludable i sostenible. Quin rol hi tenen els insectes?”

9 de juny de 2021

Convidades: **Dra. Anna Bach Faig** i **doctoranda Marta Ros Baró**

Organitza: Col·legi d’Economistes de Catalunya

Mobile Week

5 de juliol de 2021

Convidat: **Dr. Francesc Saigí Rubió**

III Congreso en Salud Mental Digital

13 de juliol de 2022

Convidat: **Dr. Antoni Baena García**

VIII Congrés Internacional de Salut Digital de Sant Sebastià

7 de setembre de 2021

Convidat: **Dr. Francesc Saigí Rubió** (eHealth Center UOC)

Jornades en línia Gènere i Ciència de Dades en Esport i Salut (convocatòria de resums)

26 i 27 d’octubre de 2021

La xarxa espanyola Gènere i Ciència de Dades en Esport i Salut (GENDASH), de la qual formen part els grups de recerca Gènere i TIC (GenTIC) i Internet Computing & Systems Optimization (ICSO) de l’IN3, i **FoodLab**, dels Estudis de Ciències de la Salut de la UOC, al costat de setze grups de recerca de diverses universitats, es complau a convidar-vos a participar en les jornades en línia Gènere i Ciència de Dades en Esport i Salut.

Vídeo

Jornada de Presentació del Nou Observatori Internacional DOMO de Salut Mediambiental

El sector de la salut connecta amb el seu entorn i amb altres sectors.

16 de desembre de 2021

Taula rodona: “Relació entre salut mediambiental, ciutats i urbanisme, ciència i tecnologia, investigació i innovació, formació i educació, alimentació i estils de vida”

Convidada: **Dra. Anna Bach Faig**

Defensa oral de tesis doctorals

Títol de la tesi doctoral: *Ex-ante and ex-post research evaluation: approaches to examine the validity of two research assessment methods.* Programa de doctorat de la Societat de la Informació i el Coneixement

Autoria: Maite Solans Domènech

Direcció: Marta Aymerich Martínez

Programa de doctorat: Societat de la Informació i el Coneixement de la UOC

Data de la defensa: 15 de gener de 2021

Títol de la tesi doctoral: *Las comunidades virtuales de aprendizaje en el ámbito de los profesionales sanitarios: oportunidades para la formación médica continuada en línea y el desarrollo profesional*

Autoria: **María Corpus Gómez Calderón**

Direcció: Dr. Francesc Saigí Rubió i Dra. Sandra Sanz Martos

Programa de doctorat: Educació i TIC (E-learning) de la UOC

Data de la defensa: 23 de setembre de 2021

Títol de la tesi doctoral: *Uso de simulación con realidad virtual 3D mediada por gestos para el aprendizaje de destrezas psicomotoras básicas en cirugía mínimamente invasiva*

Autoria: Fernando Álvarez López

Direcció: Francesc Saigí Rubió i Marcelo Fabián Maina

Programa de doctorat: Educació i TIC (E-learning) de la UOC

Data de la defensa: 24 de novembre de 2021

Títol de la tesi doctoral: *Transcriptome profiling and longitudinal cohort studies of myositis subsets*

Autoria: Iago Pinal Fernández

Direcció: Carme Carrion Ribas

Programa de doctorat: Bioinformàtica (interuniversitari: UAB, UPC, UdG, UdL, UOC, UVic-UCC)

Data de la defensa: 28 de novembre de 2021

Títol de la tesi doctoral: *Turismo y gastronomía: una propuesta de modelo metodológico para el análisis territorial del turismo gastronómico*

Autoria: Emma Pla Rusca

Direcció: F. Xavier Medina Luque

Programa de doctorat: Societat de la Informació i el Coneixement de la UOC

Data de la defensa: 29 de novembre de 2021

---

8. Destacats de l'any

Són diverses les fites aconseguides pels Estudis de Ciències de la Salut (ECS) al llarg del 2021. No obstant això, aquí se'n destaquen algunes que, per entitat i posicionament estratègic, han representat un pas endavant important per al futur dels ECS, tant des del punt de vista de la formació com del de la recerca.

Nous nomenaments acadèmics als ECS

El **Dr. Salvador Macip** es nomenat nou catedràtic dels Estudis de Ciències de la Salut per la Universitat Oberta de Catalunya.

Acreditacions d'agències de qualitat del sistema universitari

Durant l'any 2021, alguns membres del personal acadèmic han aconseguit acreditacions d'agències de qualitat del sistema universitari: **Anna Bach Faig**, Professora agrada (UOC); **Carme Carrion Ribas**, Professora titular d'universitat dins de la branca de coneixement de les Ciències de la Salut (ANECA); **Salvador Macip Maresma**, Recerca avançada (AQU); **Marta Massip Salcedo**, Professora contractada doctora, ajudant doctora i professora d'universitat privada (ANECA); **Francesc Saigí i Rubió**, Reconeixement de la seva carrera investigadora pel tram 2015-2020 (AQU) i **Raquel Viejo Sobera**, Professora contractada doctora, ajudant doctora i professora d'universitat privada (ANECA).

Noves Incorporacions als Estudis de Ciències de la Salut

Marco Inzitari, Professor i investigador de l'àrea d'Envel·liment i Salut; **Sígrfid Maynegre Torra**, Professor de l'àmbit de més grans de 25 i 45 anys; **Júlia Riu i Bonet**, Ajudant de recerca pel projecte Efectes del dejuni intermitent en l'envelliment orgànic en dones menopàusiques, liderat pel Dr. Salvador Macip i la Dra. Marta Massip. La Júlia ha estat contractada al 50 % de la jornada des del 28 de juny de 2021 fins al 28 de febrer de 2022; **Alba Pueyo Busquets**, Editora de continguts dels ECS; **Cristina Monferrer Vera**, Tècnica de gestió de programes dels ECS

Nous càrrecs institucionals UOC

Carme Carrion Ribas, Sotsdirectora de Recerca dels ECS; **Anna Bach Faig**, Directora de programa. Màster universitari de Nutrició i Salut; **Laura Esquiús de la Zarza**, Directora de programa. Màster universitari d'Alimentació en l'Activitat Física i l'Esport; **Antoni Baena García**, Director de programa. Màster universitari de Salut Digital (*E-health*); **Cristina O'Callaghan Gordo**, Directora de programa. Màster universitari de Salut Planetària (UOC, UPC i ISGlobal); **Diana Díaz Rizzolo**, Directora d'àmbit de la formació contínua per a programes generals vinculats a la salut pública i **Julio Villalobos Hidalgo**, Director de l'àmbit de la formació contínua per a programes de l'aparell digestiu.

Encàrrecs institucionals fora de la UOC

Salvador Macip Maresma, membre del Comitè Científic Assessor de la COVID-19 (Generalitat de Catalunya) i **Xavier Medina Luque**, membre internacional d'avaluació acadèmica dels programes d'Alimentació i Nutrició de la Universitat Oberta de Portugal

---

Notícies destacables

La UOC se suma a la Declaració de São Paulo sobre salut planetària

Els **Estudis de Ciències de la Salut** han impulsat l'adhesió de la Universitat a aquesta declaració gràcies a la professora **Cristina O'Callaghan Gordo**, codirectora del màster universitari de Salut Planetària, professora dels Estudis de Ciències de la Salut de la UOC i investigadora d'ISGlobal. La Declaració de São Paulo s'alinea amb el **màster universitari de Salut Planetària**, programa interuniversitari entre la Universitat Oberta de Catalunya, la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal), que té com a objectiu formar professionals que responguin als reptes que es plantegen en aquesta declaració.

El nombre d'estudiants de màster universitari de Salut Digital de la UOC augmenta més d'un 70 % durant la pandèmia

L'interès per la salut digital va augmentant al llarg dels anys, i la pandèmica de la COVID-19 sembla que pot haver fet augmentar aquest interès pel món sanitari pel que fa a l'organització. Aquesta realitat ha impactat en la matrícula del **màster universitari de Salut Digital (*E-health*) de la UOC**. La tecnologia vinculada a la sanitat impacta tant en professionals com en pacients i per això és essencial la formació en salut digital. Aquest màster supera el centenar de persones matriculades, que estan interessades a rebre formació especialitzada en tecnologia aplicada a la salut per millorar l'eficàcia i l'eficiència de qualsevol intervenció sanitària.

Primera promoció del màster propi de Patologies de l'Àparell Digestiu (30 d'octubre de 2021)

Arran de la reunió presencial a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques per fer balanç de la primera promoció de residents que han acabat el màster, se'ls lliura un àlbum de record amb imatges dels tres anys. Per part de la UOC, i en delegació del rector, hi assisteix el **Dr. Julio Villalobos Hidalgo**.

Formació en salut de la dona

La UOC, la Clínica Corachan, la Fundació Corachan i Women's CD signen un conveni per promoure la formació en salut de la dona, especialment la nova especialització en Fisiologia i Estils de Vida Saludable de la Dona. La professora **Marta Massip** impulsa i lidera la formació en salut de la dona a la UOC.

Projecte de recerca de tres anys finançat pel Ministeri de Ciència i Innovació

Els professors i investigadors del grup de recerca dels Estudis **FoodLab**, **Salvador Macip** i **Marta Massip**, lideren un projecte de recerca de tres anys finançat pel Ministeri de Ciència i Innovació. En aquest projecte s'estudia quin és l'impacte del dejuni intermitent en dones que han superat la menopausa. Si es confirma la hipòtesi de l'estudi, el dejuni intermitent i controlat es podria erigir en una eina important per millorar la salut d'aquest segment de la població. Els objectius del projecte són dos: 1) validar marcadors d'envelliment en el context de la restricció calòrica i 2) determinar si el dejuni intermitent provoca canvis en l'envelliment dels òrgans de dones que han arribat a la menopausa, és a dir, quan es produeix el cessament definitiu de la funció ovàrica. Arran d'aquesta primera fase, s'hauran d'esdevenir una sèrie de canvis en el cos de la dona que afectaran la seva qualitat de vida: augmentarà de manera significativa la incidència de la síndrome metabòlica, i augmentarà el risc cardiovascular, i també s'acceleraran els processos relacionats amb l'envelliment.

Anticossos per destruir cèl·lules velles i frenar l'envelliment

L'investigador dels ECS **Salvador Macip** lidera una recerca que ha aconseguit crear "bombes intel·ligents" que identifiquen i eliminen de manera específica les cèl·lules envellides que s'acumulen als teixits i n'empitjoren el funcionament. Aquest projecte ajuda a desenvolupar tractaments nous per endarrerir la progressió de malalties vinculades a la vellesa: Alzheimer, la diabetis tipus 2 o alguns càncers. A la llarga, també podria alentir el mateix procés d'envelliment.

Primer topògraf mòbil per calcular la forma de la còrnia

Es tracta d'una aplicació que permet fer servir el mòbil com un topògraf corneal, l'objectiu de la qual és poder calcular la forma de la còrnia i poder adaptar les lents de contacte a cada persona. La investigadora **Marta Massip** participa en aquest estudi, amb l'objectiu que MoCoTo pugui detectar malalties de la còrnia i fins i tot fer el seguiment de lesions en aquest teixit.

Calen polítiques públiques que afavoreixin hàbits d'alimentació més saludable en l'adolescència

Una recerca de la UOC i la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya analitza les desigualtats socioeconòmiques i de gènere en l'hàbit de l'esmorzar entre adolescents a l'Estat espanyol. Les expertes del grup de recerca **FoodLab** de la UOC (**Alicia Aguilar**, **Anna Bach**, **Marina Bosque** i **Laura Esquius**) estudien com n'és d'important l'esmorzar, ja que es tracta del primer àpat del dia que facilita l'energia suficient per

iniciar la jornada escolar, i perquè es tracta d'un valor fonamental en períodes de creixement i aprenentatge com l'adolescència. Però l'evidència confirma que un alt percentatge d'aquests menors, nens i nenes, se salten l'esmorzar.

Aplicació que permet triar quina és la teràpia més adequada per a cada pacient amb demència

Les investigadores de l'eHealth Center de la UOC [Marta Aymerich](#), [Carme Carrion](#) i [Noemí Robles](#) desenvolupen PSICODEM, una eina adreçada a professionals i cuidadors de persones amb demència per ajudar-los a triar la millor intervenció psicosocial. L'aplicació té en compte la presència de trastorns com ara l'ansietat, la depressió o l'agressivitat.

Competències digitals en professionals de la psicologia

La pandèmia de la COVID-19 ha constatat que el nivell de transformació digital del sistema sanitari és molt baix en la interacció no presencial entre professionals i pacients, en l'ús d'aplicacions o intel·ligència artificial, el coneixement i l'ús de models predictius, prescriptius o d'intervenció, etc. Per això, cal millorar l'enfocament en el desenvolupament de l'alfabetització digital en salut, especialment en les competències i les habilitats tecnològiques dels professionals de la salut, en particular els psicòlegs i les psicòlogues. És un moment crucial per desenvolupar el primer marc conceptual que defineixi i avaluï les dimensions i les competències digitals específiques de la psicologia digital. Els objectius principals d'aquesta recerca són: 1) crear un model conceptual basat en la pràctica de l'e-psicologia, 2) conèixer quines competències digitals ha de tenir cada professional de la psicologia (en l'àmbit de la salut, el treball o l'educació), 3) conèixer els nivells competencials que cal considerar, 4) proposar les característiques que ha de tenir la formació de grau i postgrau per assolir aquestes competències digitals en psicologia digital i 5) proposar com s'han d'avaluar empíricament i de manera efectiva aquestes competències. La durada del projecte és del gener de 2022 al gener de 2023. El projecte està finançat per l'eHealth Center UOC -E-health Research Promotion Programme-: Proof of Concept i atorgat a l'investigador [Antoni Baena García](#).

Quines competències digitals han de tenir els professionals de la salut de Catalunya?

La Fundació TIC Salut Social coordina aquest projecte basat en el present i el futur de la salut digital, i la UOC en guanya la licitació. L'investigador [Francesc Saigí](#) hi participa activament per la seva experiència en la capacitat de professionals i usuaris de salut digital.

Dos investigadors dels ECS participen en el cicle de converses sobre l'accés global a les vacunes contra la COVID-19

Experts i expertes de la UOC debaten sobre els reptes planetaris de la vacunació i com els poden resoldre des d'una perspectiva interdisciplinària i global. L'investigador [Salvador Macip](#) i la investigadora [Cristina O'Callaghan](#) participen activament en aquest cicle. El primer participa en la conversa sobre la "Desigualtat en la distribució geogràfica" i sobre l'"Escenari d'un món a dues velocitats", i la segona participa en la conversa "COVID-19, vacunes i salut planetària: la importància de la petjada ambiental".

Projecte sobre l'enquesta de la vacuna de la COVID-19

Des de l'eHealth Center s'impulsa una enquesta per recollir la percepció de la població espanyola sobre la vacuna de la COVID-19. L'enquesta ja està publicada. El projecte de recerca està liderat per [Francesc Saigí](#) (i2TIC, Estudis de Ciències de la Salut) i compta amb els investigadors [Salvador Macip](#) (FoodLab i Estudis

de Ciències de la Salut), **Marina Bosque** (Estudis de Ciències de la Salut) i **Hans Eguia** (doctorant del programa de Salut i Psicologia i personal docent col·laborador del màster universitari de Salut Digital).

Com la música ajuda a millorar l'estat d'ànim i el comportament de malalts d'Alzheimer

Marco Calabria, investigador del Cognitive NeuroLab dels Estudis de Ciències de la Salut de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), liderarà un estudi per analitzar si, per mitjà de la música, persones amb Alzheimer i deteriorament cognitiu poden millorar també la memòria. El projecte de recerca ha rebut finançament del Ministeri de Ciència i Innovació per a tres anys. A part de la UOC, en aquest projecte hi participarà personal investigador del Servei de Neuropsicologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau i del centre Singular Música y Alzheimer.

Premis

Dr. Xavier Bosch, guanyador del Premi Maurice Hilleman

El metge i investigador Xavier Bosch ha estat escollit aquest any guanyador del Premi Maurice Hilleman, convocat per la **Societat Internacional del Papil·lomavirus**. Aquest guardó reconeix la seva trajectòria professional i la contribució al desenvolupament i la promoció de les vacunes contra el virus del papil·loma. La recerca i els estudis del Dr. Bosch, investigador de l'Institut Català d'Oncologia (ICO) i l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL), han estat fonamentals per provar que el virus del papil·loma humà era la causa principal del càncer de coll uterí.

Oriol Yuguero, professor col·laborador dels ECS, guanya el Premi a l'Investigador Jove de l'ICS 2021

L'investigador Oriol Yuguero guanya el Premi a l'Investigador Jove de l'ICS (Institut Català de la Salut), en la Jornada de Recerca de l'ICS 2020-2021.

eHealth Project: de la Idea al Projecte (màster universitari de Salut Digital, UOC)

La **Salut Digital de la UOC** i l'**eHealth Center de la UOC** organitzen la jornada amb el títol **eHealth Project: de la Idea al Projecte**, per promoure i potenciar la recerca i la innovació en el camp de la salut digital entre la nostra comunitat d'estudiantat i graduats i graduades del màster universitari de Salut Digital (*E-health*), buscant el major impacte social, mitjançant la translació dels resultats dels projectes al sistema de salut i als seus usuaris. I amb aquesta finalitat es convoca un ajut econòmic per portar a terme un projecte de recerca en l'àmbit de la salut digital. Un cop finalitzada la jornada, el projecte premiat és el defensat per **Mónica Lecumberrí**, estudiant del màster universitari de Salut Digital (*E-health*) de la UOC. Es tracta del projecte BOOST, una aplicació que prediu el resultat de la qualitat quirúrgica de les cirurgies de cataractes en el postoperatori precoç. Ella és metgessa adjunta d'oftalmologia de l'Hospital Moisès Broggi de Sant Joan Despí i coordinadora mèdica del programa de cooperació Ulls del Sàhara en una ONG. La investigadora explica que el projecte servirà per accelerar l'avaluació final dels pacients operats de cataractes en països de renda baixa.

Centre col·laborador OMS

El programa de telemedicina de l'OPS (Organització Panamericana de la Salut), liderat pel **Dr. Francesc Saigí Rubió**, es basa a desenvolupar cursos i capacitacions relacionats amb la telemedicina. Col·labora també en la implementació de l'estratègia de salut digital de l'OPS, en la contribució de l'adopció i l'ús de la telemedicina i la salut mòbil (*m-health*) entre els estats membres, i també en el desenvolupament de productes com ara pautes, manuals, metodologies, etc. i l'assessorament tècnic a l'Organització Mundial de la Salut (OMS). A tall d'exemple, les darreres accions són les següents:

- Participació en l'elaboració de vuit factsheets de l'Organització Panamericana de la Salut.
- Conferència al segon seminari virtual "COVID-19 y telemedicina: Preparados, listos, clic", del cicle Compartir-Escuchar-Actuar, COVID-19: El potencial de la salud digital y los sistemas de información para la salud (IS4H) en la lucha contra la pandèmia, del Banc Interamericà de Desenvolupament (BID), l'OPS i l'OMS.

A banda, fruit de la col·laboració, surten oportunitats de projectes, com un de recent amb el BID que es va vehicular per mitjà de l'eHealth Center de la UOC.

Publicació dels millors TFM en la revista *Agathos*

Com cada any, els treballs finals de màster (TFM) guanyadors del premi al millor TFM es publiquen a la **revista *Agathos***, així com els que mereixen ser publicats per la seva qualitat. Aquests articles també s'inclouen a les aules com a material docent i com a mostra de la importància de divulgar i publicar com a professionals.

Uoo

Barcelona
Ciutat de Mèxic
Colòmbia
Madrid
Palma de Mallorca
Sevilla
València

Seu central
Av. del Tibidabo, 39-43
08035 Barcelona
(+34) 932 532 300

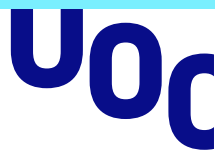
Totes les seus a
seus.uoc.edu

---

uoc.edu

 @UOCuniversitat
 @UOCrespon

 UOC
 UOC.universitat

**Universitat Oberta
de Catalunya**
